

Nov načrt proti povratku Otona. - Izsiljevanje Sovjetov.

NOVI DOGOVORI GLEDE KORAKOV, KI SE BODO PODVZELI, AKO BI ZASEDEL HABSBURŽAN OTON OGRSKI PRESTOL. — DRŽAVE MALE ANTANTE BI OGRSKO BLOKIRALE IN NAPRAVILE APEL NA SVET ZVEZE NARODOV.

Genova, Švica.— Med zunanjimi ministri držav male antante, namreč Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije, so se ravno končali privatni razgovori glede korakov, ki bi se podvzeli v slučaju, da bi habsburški princ Oton skušal zasedati ogrski kraljevski prestol. Teh pogovorov se je deloma udeležil tudi A. Zaleski, poljski zunanji minister, kakor tudi francoski zunanji minister, Briand.

Prejšnji načrti so spreminjeni v toliko, da bi se ne napovedala takoj vojna Ogrski, marveč bi se proti njej nastopilo z drugim radikalnim sredstvom, namreč z blokado od strani vseh sosednjih dežel. Najprej bi Čehoslovaška zaprla svoje meje proti Ogrski; njej bi sledila z enakim ukrepom Jugoslavija in končno še Rumunija. Na ta način bi bila Ogrska stisnjena v klesče, da bi bila tekem enega tedna izstradana.

Čehoslovaška je odstopila od svojega prvotnega načrta zato, da bi Ogrska ne mogla reči, da so Čehi kršili Kelloggov pakt s tem, da so začeli vojno in bi se nato lahko pritožili na ligo narodov. Po novem načrtu pa bi mala antanta, med tem, ko bi držala Ogrsko v blokadi, napravila ona pritožbo na svet zveze narodov, češ, da je Ogrska s sprejemom princa kršila mednarodni dogovor, ko je postavila Habsburžana na prestol. Zveza narodov bi se morala držati dogovora in se izraziti proti Ogrski. Tako bi morala ali Ogrska izročiti Otona, ali bi pa mala antanta imela pravico, napovedati Ogrski vojno.

Zadnja poročila zanikajo vesti, da bi bila Francija pripravljena, podpirati Otona pri njegovih poizkusih. Enako so bile tudi neresnične vesti, da bi bila jugoslovanski in rumunski kralj naklonjena Otonovi povrnitvi.

BARBARSE IGRE

Madrid, Španija. — Dasi živimo že v civiliziranem 20. stoletju, se nahaja špansko ljudstvo še popolnoma v divjaški dobi v nekem oziru. Popolnoma je še udano strasti za krvave bikoborske igre in včasih postanejo te igre naravnost barbarske. Tako so preteklo nedeljo spustili v areno bika, ki pa ni kazal nikakega veselja za boj. Razjarjeno občinstvo je pričelo naravnost rjaveti nad njim. To ni bikove bojaželjnosti obudilo, ampak skušal je celo preskočiti ograjo in ubežati. Na predsednikovo povelje so spuščali vanj nato ognjene pušice. Kmalu je bil krvavel po vsem truplu in šele napol poginjajoča žival se je končno postavila v bran na besno radost gledalcev. Mata-dor ga je nato "junaško" umoril.

IZSILJEVANJE SOVJETOV PROTI Z. DR.

Sovjetski Rusiji stavljen nasvet, naj zahteva od Amerike, da politično prizna sovjet, češ, da bo Rusija drugače uknila trgovino z Ameriko.

New York, N. Y. — Sovjetom je veliko ležeče na tem, da bi bil njih režim priznan od vlade Zedinjenih držav, ki je doslej vsako tako ponudbo gladko odbila. Ker se jim ni posrečilo tega priznanja pridobiti si lepim potom, skušajo zdaj naravnost izsiliti ga.

V New Yorku je tvrdka Amtorg Trading Corp., ki deluje kot sovjetska trgovska agencija v naši deželi. Njen bivši predsednik, B. W. Delgass, ki pa je prostovoljno odstopil od svojega mesta, je izdal zdaj, kakih metod se ta agencija poslužuje. Od lanskega leta, ko je v Zed. državah nastopila finančna kriza, so si vodje te tvrdke vbili v glavo misel, da lahko od ameriških tvrd zahtevajo lažje pogoje; in res so to prakticirali. Cene, ki so jim jih ponudili, so bile neverjetno nizke, da so jih večinoma vse ameriške tvrdke odbile kot nesprejemljive. Med tem je ta Delgass odstopil in na njegovo mesto je prišel iz Moskve neki Bogdanov, ki je začel pregovarjati sovjetsko vlado, naj prične z ostrim pritiskom na ameriško vlado, da bo izsilila od nje priznanje svojega režima. V sedanji trgovinski depresiji je ameriškim tvrdkam zelo dobrodošlo vsako naročilo iz Rusije. Naj torej sovjeti stavijo Ameriki nekakšen ultimatum; ali bo Amerika priznala sovjetski režim, ali pa bodo sovjeti prekinili trgovske odnose z Ameriko in bodo svoje potrebščine naročali iz Evrope.

Sovjetska vlada bo brzkone ta nasvet Bogdanova upoštevala in Amerika se bo enako brzkone morala vdati pritisku, ako noče izgubiti denarja, ki ga dobiva s trgovino s sovjeti.

SAMOUR VSLED POTRUSTI

Sheboygan, Wis. — V ponedeljek, 8. septembra, je 38letni Hugo Eisner kolidiral s svojim avtomobilom z motornim kolesom, na katerem se je vozil Frank Cesar ml., ki je bil pri nesreči tudi ubit. Eisner si je to vzel tako k sreči, da od tedaj ni več mogel najti pravega miru. Preteklo nedeljo je pod neko pretvezo odšel k jezzeru, kjer je začel v globoko vodo in utonil. Čez nekoliko ur je njegov oče našel njegovo mrtvo truplo, plavajoče v vodi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

VABILO NA VELIKI JUGOSLOVANSKI PROTESTNI SHOD

proti krvoločnemu italijanskemu fašističnemu režimu povodom zavrtnega uboja štirih nedolžnih jugoslovanskih dijakov v Trstu.

Shod se bo vršil v NEDELJO, DNE 21. SEPTEMBRA OB DVEH POPOLDNE V DVORANI "SOKOL CHICAGO", 2345 SOUTH KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL.

Govorilo bo nekaj zunanjih kakor tudi jugoslovanskih govornikov. Program in podrobnosti se objavijo pozneje.

ODBOR.

PROTEST SRBOV PROTI FAŠISTOM

Srbski dijaki vložili protestno spomenico pri kralju. — Umor zblížal vse tri jugoslovanske rodove.

Belgrad, Jugoslavija. — Preteklo nedeljo so nameravali vpriporiti dijaki tukajšnje univerze žalne pogrebne svečanosti za štirimi Slovenci, ki so bili pred tednom dni umorjeni v Trstu od fašistov, a policija, boječ se nemirov, jim je poizkus prepredila. Dijaki so se nato zbrali v univerzitetni dvorani, kjer je nastopilo več govornikov, ki so ogorčeno obsodili krivavo početje fašistov in zatiranje Slovencev od strani Italijanov sploh. Zborovalci so sestavili tudi protestno spomenico, ki so jo oddali v kraljevi palači.

Kakor poročajo opazovalci v Jugoslaviji, je imel tržaški fašistični umor vsaj eno dobro stran, namreč to, da je bolj zblížal vse tri rodove v Jugoslaviji, Slovence, Hrvate in Srbe, med katerimi je doslej v mnogih ozirih vladal sovražen duh, ki pa so se zdaj združili proti skupnemu sovražniku Italijanu.

POLET PROTI ZVEZDAM NI USPEL

Augsburg, Nemčija. — Velikanska množica je bila preteklo nedeljo zbrana okrog velikega balona, ki je bil izdelan z namenom, da ponese malo gondolo in v njej dva moža v sinje zračne višave, do koder se ni povzpelo še nobeno človeško bitje, do 50,000 čevljev visoko. Profesor A. Piccard in njegov pomočnik, Ch. Kipfer, sta se pristrčno poslovala od svojih domačih, majestetično zamahnila z roko v pozdrav okoli stojičji množici, se zaprla v gondolo in naravnala priprave za dvig v zrak. A razočarana sta bila ona sama in razočarana je bila množica. Velikanski balon se je namreč samo hudomušno zazibal sem in tja, a ločiti od matere zemlje se ni hotel. Letalca sta morala izstopiti in zdaj preiskujeta vzrok, zakaj je bil poreden.

KRIŽEM SVETA IZID

Dover, Anglija. — Dve sestri, dvojčka, doma iz New Yorka, stari po 15 let, namreč Bernice in Phillis Zittenfield, ste pretekli ponedeljek zjutraj pričeli s svojim poizkusom, da preplavate angleški kanal.

Berlin, Nemčija. — Cesarska kočija, ki jo je zadnji rabil kaiser Viljem, se je preteklo nedeljo zadnjikrat preplavala po berlinskih ulicah. Kupil jo je namreč bodoči cesar Abesinije, črnc, Ras Tafari, ki se bo vozil z njo na dan svojega kronanja v oktobru.

Jeruzalem, Palestina. — 200 angleških policistov je bilo zadnji teden odpuščenih iz službe zaradi raznih prestopkov, kakor so tatvina, pijančevanje, napadi itd. Vsi ti možje so prišli iz Anglije lansko leto ob času nemirov v Palestini.

Genova, Švica. — Spor med Italijo in Francijo je na zborovanju lige narodov enak, kakor je bil na pomorski konferenci v Londonu. Dozdaj še ni prišlo do nikakih pozitivnih rezultatov in nadaljnje razmotrivanje so odložili do povratka italijanskega zun. ministra Grandija.

Warsava, Poljska. — V znak protesta proti maršalu Pilsudskemu, ki je dal pretekli teden aretirati 70 članov parlamenta, se je v nedeljo zbrala tukaj množica okrog 4000 oseb, ki je pričela demonstrirati. V pretepih ste bili dve osebi ubiti, ranjenih pa 15.

Pittsburgh, Pa. — Kakor pripoveduje vođa tukajšnje okrajne ječe, se jetnikom tako dobro godi v njej, da jih več izmed njih prosi sodišče, naj jim podaljša kazen, ko jim njih rok poteče. 800 jetnikov, ki so bili zaprti zadnjih 30 dni, je pridobilo na teži, in nikaka bolezen se ni pojavila med njimi.

PRIMERNA KAZEN

Chicago, Ill. — N. Zaretsky, 1366 No. Damen Ave., prodajalec mehkih pijač in sladole- da, je bil na ovadbo zdravstvenega departamenta kaznovan z globo \$100 in stroške, ker se v svoji trgovini ni ravnal po zdravstvenih odredbah in ni primerno izplakoval in čistil posod in drugih potrebščin. — Zdravstveni departament je v tem oziru precej strog, kar je popolnoma pravilno.

ZA HITREJŠO ZVEZO MED CHICAGO IN NEW YORKOM

New York, N. Y. — Mednarodni trgovski komisiji bodo to jesen predloženi načrti za izdelavo nove železniške proge med Chicago in New Yorkom, s katero bi se razdalja med obema mestoma premerila v znatno krajšem času, tako da bi trajala vožnja samo 14 do 15 ur.

Iz Jugoslavije.

VELIČASTNA KATOLIŠKA MANIFESTACIJA SLOVENSkih RUDARJEV. — LJUDSKI PRAZNIK NA TREBNJEM. — ZGODNJI SNEŽENI ZAMETI V BOSNI. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI.

Rudarsko romanje na Brezje in Bled

Naši rudarji, naši delavci vstajajo. Razočarani obračajo hrbet onim, ki so hoteli napraviti iz njih stroje brez duše in srca. Pa se je vzbudila v njih zavest na davno preteklost. Mrtvo srce je zahrepenelo po sreči, po Bogu, o katerem je mati tako lepo govorila.

Preko 1500 src je zatrepotalo v pobožni želji, da poroma k Mariji Pomočnici na Brezje, da ji potoži tam svoje težave, svoje gorje. — Preko 1500 rudarjev iz Hrastnika, Zagorja in Trbovelj se je znašlo v eni misli in ljubezni in so skupno romali k Mariji Pomagaj. Glavni vodja romanja je bil prevz. mariborski škof Dr. Tomažič, kateremu so bili pomočniki č. gg. duhovniki iz Zagorja, Hrastnika in Trbovelj. Povsod na postajah, kjer so se vozili, so bili slovesno pozdravljeni. Iz Otoč so šli v dolgi procesiji peš na Brezje in celo pot prepevali litanije in Marijine pesmi. Kljub veliki vročini in separici je vladala zadovoljnost, sreča in veselje. Na Brezjah je govoril na večer prihoda č. g. p. Hugo Bren. Iz Brezj so se podali na Bled, kjer je bila na otoku sv. maša. Popoldne so se podali veselji, zadovoljni in srečni domov.

Velik ljudski dan v Trebnjem

Trebanjska fara, ž njo vsa trebanjska dekanija in sploh velik kos Dolenjske se bo spominjala sobote in nedelje, 23. in 24. avgusta, kot posebno pomembnih in zgodovinskih dni. Že v soboto se je vršil v Trebnjem fantovski in dekliški tečaj, h kateremu se je zbralo lepo število fantov in deklet iz vseh sosednih vasi.

V nedeljo je pa bilo ned vse pričakovanje lepo, ko se je zbralo tam nad 3000 ljudstva, da je prisostvovalo blagoslovitvi novega prosvetnega doma, katerega je ob prisotnosti tisočglave množice slovesno blagoslovil ljubljanski škof dr. Rožman.

Snežni zameti na Vlačič planini

Iz Travnika poročajo, da je po tridnevem dežju začelo na Vlačič planini snežiti. Snežni zamet je ujel tri seljake, ki so šli s konji po planinsko seno. Seljaki so si poiskali zavetje v pastirski koči in pustili konje na prostem. Zjutraj so našli vseh šest zmrznjenih.

Smrtna kosa

V Teharjih pri Celju je umrla Ana Cajhnova, mati posestnika in gostilničarja Ivana Cajhna, stara 71 let. — V Mariboru je umrla Neža Smogavec, služkinja. — V Ljubljani je umrl Jakob Gruden, mesar. — V Celju je umrl Edvard Planko, ki je bil pred vojno učitelj, star 41 let. — V Brezicah je umrla Ana Debečeva, rojena Dietzova, stara 56 let. — V Gradcu je umrl Jernej Brauhart, ptujski špediter. — V Razvanju pri Mariboru je umrl Peter Grašič, posestnik.

učitelj, star 41 let. — V Brezicah je umrla Ana Debečeva, rojena Dietzova, stara 56 let. — V Gradcu je umrl Jernej Brauhart, ptujski špediter. — V Razvanju pri Mariboru je umrl Peter Grašič, posestnik.

Stare slike

Fresko so našli v celjski župni cerkvi, kjer so na pobudo spomeniškega zaupnika v Celju g. Marolta pred dnevi začeli odstranjevati omet za prižnico. Odkrili so Kristusovo sliko ter neki napis. Slika je iz 14. stoletja.

Nesreča v Zgornji Šiški

Franc Omejc, samostojni obrtnik v Zgornji Šiški, je šel po opravkih v Dravljce. Ker se je v gostilni zamudil, je šel prenočevati na hlev na seno. Zgodaj zjutraj je vstal in hotel oditi, a je po nesreči padel s hleva in priletel na betonski tlak in obležal z razbito lobanjo.

Stavka v zagrebški kožarni

V tovarni za kože v Zagrebu so popolnoma ustavili delo. V stavki je okoli 350 delavcev, ker jim je podjetje znižalo prejemke.

Nesreča na kolodvoru

Viktor Harderbolec, poslovodja kurilnice na ljubljanskem gorenjskem kolodvoru, je padel na draveljskem kolodvoru z vagnca in si pri padcu zlomil levo roko.

Gobe

Užitnih jurčkov je v Kranju vse polno. Radi tega je pa cena zelo nizka. Sveže prodajajo po 5 Din, suhe pa okrog 22 dinarjev.

Požar

V Ljubecem je posestniku Veberju 22. avgusta začelo goreti gospodarsko poslopje. Prihiteji gasilci iz Škofje vasi in Trnovelj radi pomanjkanja vode niso imeli pri gašenju drugega uspeha, kakor da so varovali požara druga poslopja.

Vlom

V noči od 20. na 21. avgusta je bilo vlomljeno v trgovino g. Franca Kaca na Zg. Bistrici. Tatovi so odnesli nekaj jestvin, precej špecerijskega blaga ter 500 Din gotovine.

Težka nesreča pri Vrhniku

Posestnik Golča iz Podlpe je kopal v Podčelu pesek. Pri kopanju ni zapazil nevarnosti. Utrgala se je velika množina izpodkopanega peska, ki ga je podsula in mu strla prsni koš, tako da je na posledicah umrl.

"Amer. Slovenca" v vsako slovensko hišo, naj bo geslo vseh njegovih prijateljev!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izhaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Naročnina:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

Subscription:	
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Demokracija in diktature

V Južni Ameriki vsepovsod vre. Politične razmere se izpreminjajo kar čez noč. Opaža se stremljenje, da se vpostavi neka oblika diktature. Kak politik se polasti oblasti, morda ga zopet strmoglavijo, a navadno zopet z neko novo diktaturo.

V Evropi je diktatura postala čisto navadna oblika političnega vladanja. Na Poljskem je Piłsudski, nekdanji revolucionar zoper samodržstvo in Stalinov zaveznik zoper carizem, iznova zgrabil za vaje politične diktature. Diktatorsko se vlada v Venezueli, na Kubi, na Ogrskem, v Jugoslaviji, na Turškem, v Rusiji, na Kitajskem in v Italiji. Celu v Nemčiji so se prikazali prvi znaki, na Francoskem se šepeta o diktatorju . . . in vse to se godi zdaj, ko se je toliko pisalo in govorilo, da je treba "svet rešiti za — demokracijo". In navidezno se diktature celo nekako obnesejo. Na Španskem so spodrinili Primo, pa je zopet le precej diktature, v Peruvu o vrgli Leguia, pa je nastopila vojaška klika. Tako se utegne zgoditi na Laškem, ko se naveličajo Mussolinija, in na Ogrskem se pripravljajo, da na mesto Horthyja postavijo zopet Habsburžane.

Opazovalci političnega udejstvovanja so skušali najti vzroke te prikazni v politiki. Logično ali pragmatično se pojavja ne da tomlačiti, ker sploh ni logike v pojavljanju te vladarske oblike. Svet se je odprl in se modernizira. V deželah, kjer je prebivalstvo neuko, malo civilizirano, n. pr. v Peruvu, na Kubi, na Kitajskem . . . bi bilo nekaj logike v diktaturi, ker je to skoroda edina pot, da se dežela modernizira, ko se ne more potom ljudstva samega.

V drugih deželah, n. pr. v Rusiji, Italiji, na Poljskem bi bila diktatura le posledica političnih in ekonomskih polomov, ko prejšnja vladna oblika ni bila zmožna vzdržati pri navalu novih potreb, in se je pojavila diktatura kot edino uspešno sredstvo, da se pride iz zmešnjav kot posledice povojnih časov. Vsaj deloma so taki razlogi za pojav opravičeni na Ruskem, bolj v drugih deželah, kjer je grozil ekonomski polom.

Nekaj zase pa je ruska diktatura. Sličnega pojava ni nikjer drugje, in tudi druge diktature se nekako opirajo na to diktaturo posebne vrste. Druge diktature imajo nekaj sorodnega z vojaškimi diktaturami, katere so poznane iz prejšnjih stoletij. Ruska diktatura je povsem nov pojav. Tu ne gre morda za politično moč kake osebe, niti ne za moč kake politične klike. Izredna prikazen je ruska diktatura, ker vsaj na zunaj gre za politično zmago neke nove ideje, oziroma sicer stare ideje, a v novi obliki in na političnem polju. Lahko se trdi, da so druge diktature bolj povrnitev v stare oblike. Ruska diktatura pa je vsekako poizkus neke nove in politično bistvene reorganizacije.

Komunizem, kakor se udejstvuje v Rusiji, se lahko vzdržuje nekaj časa po diktaturi, a v rednih razmerah se politično ne more obnesti, ker je idejno na političnem torišču zgrižen. Demokracija je idejno brezhibna vladna oblika, dasi dostikrat nikakor ne praktična. Zato idejno demokraciji ne more pretiti od komunizma nobena nevarnost, pač pa praktično, ker

komunizem po svojih idejah povzročuje mnogo homatij v krajih, kjer je vsaj na zunaj demokracija na vladi.

Ako demokracija odpove, mora posledno priti do nekega komunizma. Jasno je iz tega razvidno, da se bo demokracija ubranila komunizmu le, ako bo demokracija tudi v resnici, v praksi, in ne bo morda enako le neka demokracijska diktatura pod plaščem prave demokracije.

ZAKLJUČEK BAZARJA IN BARAGOVA STOLETница

Cleveland-Collinwood, O.

Pretečeni bazar ki se je vršil 30. in 31. avgusta ter 1. septembra, nas je obdaril z najboljšimi spomini. Zdi se pa, da se je cela prirediteljstva bolj ravnala po nemškem izreku, "Ende gut, alles gut". V resnici slab je bil začetek in po začetku sodeč, nam konec ni obetal nikakih sijajnosti. Kljub temu pa moram sedaj priznati, da je bil konec v resnici nepričakovano lep in sijajen. — Slabi časi nam nikakor niso dopuščali, da bi se bil vršil bazar v polnem obsegu. Morali smo se omejiti na sedanje slabe razmere. Kjer je navadno ena reč narobe, tam navadno pritisne kaj rada še druga, da je potem polom popolnejši. Tako tudi pri nas. K slabim časih, ki nas tarejo že mesece in mesece je v dnevih bazarja naš strahil dež. Posebno nam je vreme nagajalo cel dan v nedeljo. Vendar to zavednosti faranov ni omajalo in prestrašilo, da ne bi prišli na bazar. Prišli so in tako pomagali do razveseljivega uspeha. V imenu fare se zahvaljujemo vsem darovalcem in nabiralcem darov in vsem obiskovalcem, ki so posetili ta cerkveni bazar. Hvala vsem delavcem, ki so največ s svojim delom pripomogli do lepega uspeha bazarja, posebno našemu "mežnarju", ki je največ trpel. Torej še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj!

V naši cerkvi bo začetek 40. urne pobožnosti prvo nedeljo meseca oktobra, to je dne 5. oktobra.

Kakor pretečena leta, tako se vrši tudi letos Slovenski katoliški shod v nedeljo dne 12. oktobra, pri duplini Lurdske Matere božje, na Providence Hights. Letos bo imel ta shod poleg drugega še svečani pečat izvanredne slovesnosti. Na pobudo Rev. Fathra Omana, se bo namreč z letošnjim shodom spojila tudi veličastna proslava Baragove stoletnice. Tega dne se bodo združile vse clevelandске slovenske župnije, kakor, fara sv. Lovrenca iz Newburgha, sv. Vida iz Clevelanda, Marije Vnebovzete iz Collinwooda in sv. Kristine iz Euclida ter vsi skupno pri Mariji Lurdski proslavili velikega slovenskega sina, ki si ga je Gospod izbral, da je zavzemal

važno mesto ob vznosu njegovega križa, da je v obrambo in razširjanje vere žrtvoval vse svoje življenje. Naj bi bila ta proslava dostojen izraz udanosti vseh clevelandskih Slovencev, ki jo gojimo do škofa Barage, kot prvega slovenskega škofa v Ameriki. Pri tej slovesnosti bo govoril Rev. Hribar v slovenskem jeziku, Rev. Howanec pa v angleškem jeziku.

Kakor se skrili nikdar ne more cerkev na gori, ki jo čarobno zlati solnce v jutranji zori. — Ena se zvezda blesti — prvega škofa — Baraga; Njemu naj slava doni krepko iz našega praga! Poveljuje Gospod njega, ki v domu je slave; Danes pa stopa med nas v duhu stoletne proslave. Seme je žlahtno sejal, ki stebila je močna pognalo; Seme njegovo da bi večno med nami ostalo!

Za odbor: Karol Skebe, cerc. odbornik.

BANOVCHEV POSLOVILNI KONCERT V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio.

Prosvetni odbor Slovenskega narodnega doma v Clevelandu, Ohio, ki je zadnje pomlad pomagal našemu umetniku-slikarju g. Božidar Jakac-u, da je razstavil svoja dela clevelandskim Slovencev, je zopet na delu. Med nami ameriški Slovenci se nahaja že leto dni operni pevec g. Banovec, ki se hoče posloviti od slovenske metropole. Prosvetni odbor SND, mu rade in hvaležne volje prihaja nasproti, da mu z odprtimi rokami pomaga do največjega in spomina vrednega življenjskega dogodka med ameriški Slovenci.

V nedeljo 21. septembra je dan slovenske pesmi, ki je naša odmev v sreih rodne Slovenije, a to je tudi dan slovenske pesmi in petja, ki je dobila duška in zaželjenega odmeva v sreih slehernega Slovenca v prostrani Ameriki.

Nobena slovenska naselbina še ni imela tolikšne in tako precejšnje prilike, kot jo ima slovenski Cleveland. V nedeljo 21. septembra, ob 8. uri zvečer, se prične poslovilni koncert g. Banovec-a, ki bo po svojem sporedu tako bogat in obširen, tako popoln in naš, da bo mar-

pa morilec.

"Moj Bog. Zopet ta neprijazna beseda. Mislim pa, da vam bom dokazal, kako so vaši pomisleki neutemeljeni."

"Tako?"

"Življenje je za močne ljudi, da ga ti žive in, če treba tudi uničijo. Slabotnejši so na svetu, da zabavajo močne. Jaz sem močan. Zakaj ne bi uporabil svojega daru? Če hočem ljubiti, zakaj naj bi tega ne delal? Lovim izmeček človeštva. Mornarje nasedlih ladij, Tartare, črnce, Kitajce, belokožce, mešance . . . polnokrvnen konj ali pes čiste pasme je več vreden, ko dvajset njih."

"Ampak ljudje so!" je zdivjal Rainsford.

"Res je, prav zato jih potrebujem. V zabavo mi je. V gotovem zmislu mislite čisto pametno. Tako ste nevarni."

"Toda, kje jih dobite?"

General je pomežiknil z očmi in dejal: "Temu otoku se

sikateri ponovil besede našega velikega slovenskega pesnika Otona Zupaniča, ki pravi v "Dumi":

Kje, domovina, si? Ali na poljih teh? Se pod Triglavom, okrog Karavank? Ali po plavžih si, ali po rudnikih? Tu? Preko morja? In ni ti meja? Da, čuteče sree ameriškega Slovenca bo čulo in živjalo petje slovenske pesmi, ki je slovenska, toda v tej melodiji in naglasu je nekaj močnejšega in samo našega: ameriško-slovenskega. G. Banovec zapoje pesmi našega slovenskega pesnika in skladatelja g. Ivan Zormanana, ki pozna domovino in slovensko tujino. In ta velika posebnost: Pesnik sam spremlja pevca iz domovine.

Prvi del njegovega poslovilnega koncerta obsega pesmi g. Ivana Zormanana: Ladje bele (l. 1918). Nekje v Franciji, Pomlad, Spomin in Pesem starca.

Drugi del: Drugi in tretji del iz opere "Manon". V tem delu sodelujeta Miss Jeanette Perdan in Mr. Louis Truger.

Tretji del: Pevec poje v slovenski narodni noši: Regiment po cesti gre. Vsi so prihajali, Dekle to mi povej, (koroška), Sem mislil snoči v vas iti, Spomlad prav lušno je, (koroška), Oja, zmirom vesel in Lahko noč.

Na piano spremlja g. Ivan Zorman, na harmonij gđ. Jeanette Perdan.

G. Banovec, ki je imel v Ameriki že 11 samostojnih koncertov, sodeloval na mnogih narodnih prireditvah, pel na radio postajah v Clevelandu, Chicagu, Milwaukee in Calumetu, katerega pozna tudi ameriška javnost ter ga visoko ceni, on prihaja pred nas ter zapoje pesem o domovini, ki smo jo zapustili, on nam zapoje pesem o naši novi domovini.

Pesem, ki prihaja iz srea, najde prostor v sreu našega Slovenca. Redka prilika, da imamo pred seboj dva velika mojstra: stara domovina in nova domovina, to naj nas povzdiguje. In da slišimo pesem stare domovine in pesem nove domovine, to naj v toliko prešine naša srca, da gotovo ne zamudimo tega poslovilnega koncerta našega čistanelega opernega pevca iz Ljubljane.

Cene za ta koncert so splošne in tako nizke, da je omogočeno slehernemu ljubitelju petja. Le pridite in pripeljte vaše prijatelje, da kot Slovenci širnega Clevelanda oddamo našemu pevcu krepko slovo in trajen spomin.

Prosvetni odbor SND.

— London, Anglija. — Posebni odbor je predlagal, da bi se ministrskemu predsedniku, MacDonaldu, zvišala plača od 25 na 35 tisoč dolarjev. Brez dvoma bo predlog sprejet.

TO IN ONO.

DETEKTIVI VLOMILI V BANKO

Sele zdaj, po 6 letih, so českoslovaške oblasti izsledile in aretirale drzne vlomilce, ki so l. 1924 vlomili v podružnico "Dunaj banke" v Berchovicu in odnesli 320,000 Kč. Policija vlomilcem ni mogla do živoga. Detektivni niso našli nobenega sledu in sele zdaj se je pokazalo, zakaj je bilo vse njihovo "prizadevanje" zaman.

V banko so namreč vlomili isti gospodje, ki so vlomilce zasledovali. Prvi je bil detektiv Fedor Somogy, ki je kmalu po vlovu odpovedal službo in odpotoval v Rumunijo, kjer je bil pozneje zaradi umora in ropa obsojen na dosmrtno ječo. Drugi je bil policijski inspektor Ljudevit Petrič, tretji pa Ljudevit Segelbaum, ki je pobegnul čez mejo. Detektivom vlomilcem je pomagal blagajnik banke Rosenfeld, ki jim je povedal, koliko je v blagajni denarja.

NAŠI TRPINI

V pristanišču v Pulju se je pretekli mesec zgodila huda nesreča. Delavci so z velikim žerjavom dvigali in prenašali težke kose železa, kojih eden je tehtal nad 25 kvintalov. Ko je bil tak kos v zraku, se je dvigalo nekaj pokvarilo in kos železa je padel na glavo 58-letnemu delavcu Ivanu Mihajličevu ter mu jo hipoma odhnilo. 23letnemu Blaškoviču je pa zdrobilo obe nogi. Čez dva dni je umrl. — Nekaj trenutkov pred nesrečo je stari Mihajličev postavil pri prehodu tam blizu križ v znak, da je nevarno iti mimo. Nato je pokleknil, se pokrival in molil. Kot da bi slutil, kaj se bo zgodilo.

ZANIMIVA STORIJA

"Vreme" poroča zanimivo storijsko o neki Rusinji iz Ljubljane, ki jo je "duh" poklical v Avstrijo in ji prerokoval o bodočnosti Rusije. Pred dnevi, pravi časopis, je gospa H., ki živi stalno v Ljubljani in je žena nekega uglednega člana ruske kolonije v Ljubljani, dobila od nekega grofa iz Avstrije pismo, v katerem jo ta prosi, naj pride k njemu, češ, da mu je duh na spiritistični seji razodel, da želi, da gospa H. prisostvuje sejam. Duh je bil celo jezen, ker ni grof gospo takoj poklical, duh je na soji povedal tudi gospejin naslov v Ljubljani. Gospa se je res odpeljala v Avstrijo in grof je je bil zelo vesel. Še bolj pa duh, ki je izrazil svoje zadovoljstvo spriču navzočnosti gospe. Na prvi seji je duh prerokoval, da bo Stalin kmalu ubit od bombe, ki jo bo vrgel letalec in da bo nad Rusijo zavladal neki mladenič, ki živi sedaj kot emigrant v Evropi.

Natančno. — Mati: Ti si že zopet lizal med v škrabli. V očet ti je zapisano. — Sinček: Ne, mati, to je še od večera tam zapisano!

Svarilo. — Stric: Blažek, prižgi mi cigaro — Blažek: Tu je, samo glej, da se ne opečeš! — Stric: Kako to? — Blažek: Saj je zadnjič rekel oče, da si boš enkrat še prav pošteno opeknel jezik!

Hitra pomoč. — Triletna Anica: Mamica, jaz se bom omožila s sosodovim Ivančkom. — Mati: Za tako reč je pa treba dveh. — Anica: Dobro, potem pa še vzamem županovega Miha.

Ni potrebno. — Sodnik (obtožencu, ki se je zagovarjal zaradi sleparstva): Ali imate svojega advokata? Obtožencu: Ne, ker hočem govoriti resnico.

Ne uda se. — Krojaški učence šteje na prste. Mojster ga vpraša, kaj dela. — Štejem, koliko hudobnih bab je v hiši.

— No, koliko jih je? — Z vašo ženo pet. — Falot! — zavpije mojster, vzame vatel in pretepe fanta. — No, povej še enkrat, koliko hudobnih bab je v hiši? Učenec zakriči: Brez vaše babe štiri.

Greh. — Mož: To je naravnost greh, da daš za en klobuk toliko denarja. Žena: Ne jezi se, kajti ta greh pride na mojo glavo.

Njegove svečanosti. — Jaz pijem le ob velikih svečanostih. — Kdaj so pri tebi velike svečanosti? — Kadar pijem.

Pozna jo. — Včeraj sem dobila kar dve ženitni ponudbi, kaj praviš k temu, a? — Da je že čas, da se enkrat odvašiš lagati.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom v Jolietu, Rockdale in v vsej jolietski okolici naznanjamo, da jih bo to dni obiskal naš zastopnik Mr. John Kramarich, s 1614 Cora Street, Joliet, Ill. Vsem naročnikom in rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu grejo na roko in pomagajo širiti katoliški dnevnik Amer. Slovenec. Od njega si lahko naročite in nabavite tudi vse slovenske plaščice in knjige iz naše knjižarne. Uprava Amer. Slovenca.

NEVAREN LOV

(Dalje.)

"Čisto enostavno: lov je izgubil za mene sportni dražljaj. Postal je prelehak. Vedno sem hitro opravil z divjačino. Nič ni bolj dolgočasnega ko popolnost."

General si je prižgal novo cigareto.

"Za vsako žival je postal boj proti meni že vnaprej brezupen. To ni nobena samohvala, temveč matematična točnost. Žival nima nič drugega ko svoje noge in svoj instinkt. Instinkt pa ni dorasel možganom. Trenutek, v katerem sem se tega zavedel, je bil za mene tragičen. To mi lahko verujete."

Rainsford se je nagnil čez mizo, čisto zavzet od generalovega pripovedovanja.

"Prišlo je name ko navdahnjenje in vedel sem, kaj naj storim," je nadaljeval.

"In to je bilo?"

General se je nasmehnil z mirnim smehljajem moža, ki je naletel na oviro in jo srečno premagal.

"Moral sem iznajti novo zver za lov."

"Novo zver? Vi se šalite."

"Niti najmanj!" je dejal general. Lov ni za mene nikdar in v nobenem oziru šala. Potreboval sem novo zver in našel sem jo. Kupil sem otok, zgradil to hišo in tu sedaj lovim. Otok je za moje namene možganom. Trenutek, v katerem sem se tega zavedel, je bil za mene tragičen. To mi lahko verujete."

"Oh," je dejal general, "otok me oškrblja z najboljšo divjačino na svetu. Nobenega drugega lova ni mogoče z mojim

General se je nasmehnil z mirnim smehljajem moža, ki je naletel na oviro in jo srečno premagal.

"Potrebujem za lov idealno žival. Zato sem si dejal: Kakšne so lastnosti idealne živali? — In odgovor se je seveda glasil: Mora imeti pogum, spretnost in predvsem pamet."

"Nobena žival pa vendar ne zna pametno misliti . . ." je zajekal Rainsford.

"Moj dragi prijatelj," je dejal general. "Ena taka vendarle obstoji."

"Vendar ne boste rekli . . ." je s strahom dejal Rainsford.

"O lovu? Ali za Boga, general Zarov! O tem, kar govoriš, je umor!"

General se je nasmejal do brodušno. Z nasmehom je pogledal Rainsforda. "Ne morem si misliti, da ima moderen in civiliziran mož, kar ste očitno ne vi, tako romantične misli o vrednosti človeškega življenja. Gotovo vaše izkušnje v vojni . . ."

"Me niso naučile tega, da bi odobral hladnokrvno izvršen umor," je ostro dopolnil Rainsford stavek

General se je glasno smejal. "Kako komični ste!" je dejal. Dandanes je že smešno, če se naleti a mladega moža iz izobraženih krogov, ki ima še take naivne in predpotopne nazore. Stavim, da boste svoje naziranje spremenili, kakor hitro greste z menoj na lov. Spoznali boste čisto novo senzacijo, g. Rainsford."

"Hvala! Jaz sem lovec, ne

pa morilec."

"Moj Bog. Zopet ta neprijazna beseda. Mislim pa, da vam bom dokazal, kako so vaši pomisleki neutemeljeni."

"Tako?"

"Življenje je za močne ljudi, da ga ti žive in, če treba tudi uničijo. Slabotnejši so na svetu, da zabavajo močne. Jaz sem močan. Zakaj ne bi uporabil svojega daru? Če hočem ljubiti, zakaj naj bi tega ne delal? Lovim izmeček človeštva. Mornarje nasedlih ladij, Tartare, črnce, Kitajce, belokožce, mešance . . . polnokrvnen konj ali pes čiste pasme je več vreden, ko dvajset njih."

"Ampak ljudje so!" je zdivjal Rainsford.

"Res je, prav zato jih potrebujem. V zabavo mi je. V gotovem zmislu mislite čisto pametno. Tako ste nevarni."

"Toda, kje jih dobite?"

General je pomežiknil z očmi in dejal: "Temu otoku se

pravi tudi 'Past ladij'. Včasih mi jo pošlje razjarjen bog, visokoga morja. Včasih, če ni previdnost tako dobrotna, ji pomagam jaz. Stopite sem k oknu."

Rainsford je stopil k oknu in pogledal na morje.

"Dobro poglejte! Tam zunanaj!" je zaklical general in pokazal v noč.

Rainsford je videl samo črno nič in potem, ko je general prišil na gumb, je zagledal daleč v morju, kako so se zasvetile luči.

General se je muzal. "Te luči pokazujejo morskot, ki je ni: velškanske skale z ostrimi roboi preže ko morske pošasti z na široko odprtim žrelom. S tako lahkoto razdrobe ladjo, ko jaz ta oreh." Virgel je oreh na trda tla in ga razdrobil s peto.

"O, da," je dejal ravnodušno, ko da bi hotel odgovoriti na vpravanje: "Na razpolag

imamo tudi elektriko. Trudimo se, da smo civilizirani."

"Civilizirani? In streljate na ljudi!"

Jasen izraz je za hip zamrčnil generalov obraz, nato pa je dejal z najbolj ljubeznivim glasom: "Moj Bog! Kako silno pravičen mlad človek ste! Zagotavljam vam, da ne delam tega, kar mislite. To bi bilo barbarsko. Ravnam s temi ljudmi z izbrano pozornostjo. Dobe bogato hrano in imajo dovolj prilike, da se gibljejo. V kratkem času so telesno v najboljšem stanju. Jutri se boste o tem sami prepričali."

"Kaj pravite?"

"Jutri obiščeva mojo pravljajno solo," reče smehljaj se general. "Nahaja se v kleti. Trenutno imam tam približno en ducat ljudi. Vsi so s španske ladije 'San Luca', ki je imela smolo, da je tu nasedla."

(Dalje prih.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imeni glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Sneed, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 449 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebene, 1126 E. 61st St., Cleveland, O.
4. porotnik: Edvard Tomšič, Box 74, Berwind, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejeme v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa potrebna in potrebne listine.

SLOVENCIM PRISTOJA V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IMENIK IN NASLOVI KRAJEVNIH DRUŠTEV Z. S. Z. 1930.

- Štev. 1. dr. sv. Martina, Denver, Colo. — Preds. Steve Mauser, 1205 E. 2nd Ave.; tajnik John Marolt, 665 Elm St.; blagajnik John Turk, 4927 Pearl St. — Vsi v Denverju. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v dvorani slovenskih društev.
- Štev. 2. dr. Sloven, Pueblo, Colo. — Preds. Frank Brayda, 739 Moffat St.; tajnik Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave.; blagajnik John Germ, 817 E. "B" St. — Vsi v Pueblo, Colo. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Jožeta.
- Štev. 3. dr. Zapadni Junaki, Midvale, Utah. — Preds. Frank Kostelo, Box 315, Midvale, Utah; tajnik Joseph Reich, Box 228, Midvale, Utah; blagajnik Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah. Seje se vršijo 10. vsakega meseca v Dan Radovich dvorani.
- Štev. 4. dr. Planinski Bratje, Leadville, Colo. — Predsednik John Faidi, 319 W. 2nd St.; tajnik Joe Mohar, 319 W. 2nd St.; blagajnik Frank Zaitz, 319 W. 3rd St. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu na 527 Elm St. Vsi v Leadville, Colo.
- Štev. 5. dr. Zvon, Colorado Springs, Colo. — Predsednik Joe Kapsch; tajnik Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blagajnik Frank Klun. Seje se vrše vsakega 12. v mesecu v dvorani društva Zvon in društva Triglav.
- Štev. 6. dr. Sv. Rožnoga, Denver, Colo. — Predsednica Anna Tezak, 611 E. 47th Ave.; taj. Mary Grum, 4949 Washington St.; blag. Josephine Maring, 4831 Washington St. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Slovenskih društev.
- Štev. 7. dr. Biser, Mulberry, Kans. — Preds. Joe Pillich, R. 3; tajnik in blagajnik John Crepinsek, R. F. D. 3, Box 29; zdravnik Dr. Therss. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Frank Pistolnik dvorani.
- Štev. 8. dr. Napredni Slovenci, Canon City, Colo. — Predsednik John Kaganar, 1200 So. 1st St.; tajnik Joe Skrabec, 412 W. New York Ave.; blagajnik Frank Javornik, Prospect Street; zdravnik Dr. Holmes. Seje se vrše vsako prvo nedeljo po 10. v mesecu v Anton Dremeljavih prostorih.
- Štev. 9. dr. Sv. Janez Nepomuk, Broomfield, Colo. — Preds. John Slak, Box 200; tajnik in blag. Joe Liperick, Jr., Box 103. Seje se vrše vsako tretjo ponedeljek v mesecu v tajni dvorani prostarih.
- Štev. 10. dr. Junaki, Frontenac, Kansas. — Preds. Joe Terlep, Box 186; tajnik Anton Lesjak, Box 118; blagajnik Anton Lesjak. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Božičevi dvorani.
- Štev. 11. dr. Slova Slovence, Spring Grove, Utah. — Preds. Anton Koprivc, Box 561, Helper, Utah; tajnik John Topolovec, Box 678, Helper, Utah; blagajnik Geo. Brajkovich, Box 678, Helper, Utah. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v Aug. Topolovec prostoru ob 2. uri popoldne.
- Štev. 12. dr. Triglav, Bingham, Utah. — Preds. Geo. Badovinac, Box 324; tajnik Frank Pance, R. R. 1, Box 33; blagajnik Balich Nick, Slovonian Bldg. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu.
- Štev. 13. dr. Zapadna Zvezda, Pueblo, Colo. — Predsednik Louis Lessar, 608 E. Mesa Ave.; tajnik Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave.; blagajnik John Pueblo, 1201 S. Santa Fe. Vsi v Pueblo. Seje se vrše vsako drugo sredo v dvorani sv. Jožeta.
- Štev. 14. dr. Hrabri Slovani, Fredereick, Colo. — Predsednik Geo. Zadel, 64. Fredereick, Colo.; tajnik John Tursich, 64. Fredereick, Colo. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu.
- Štev. 15. dr. "Planinik", Leadville, Colo. — Predsednica Julia Lenarville, 501 W. 3rd St.; tajnica Eva Zeleznic, 320 W. 3rd St.; blagajnica Angele se vrše vsako prvo nedeljo po 10. v mesecu v Dому Slov. društev.
- Štev. 16. dr. North Eagle, Ely, Minn. — Preds. Frank Strbenko, Box 1087; tajnik Frank Erzar, Box 1021. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Jugoslav.

Štev. 37. dr. "Cvetiči Nageljni", Cle Elum, Wash. — Predsednik, Anton Orehek; tajnik Frank Zagar; blagajnica Mary Butala. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v prostorih sestore Mary Butala.

Štev. 38. dr. "Slovenska Edinost", Diamondville, Wyo. — Predsednik Frank Hren, Box 52; tajnik Frank Lambert, Box 72; blagajnik Joe Rolih, Box 82, Diamondville; zdravnik J. R. Margus, Kemmerer, Wyo. Seje se vrše v Dому Slovenskih Društev.

Štev. 40. dr. "Mi Slovenci", Trinidad, Colo. — Predsednik Michael Fatur, 2201 N. Linden Ave.; tajnik Edward Tomšič, 313 E. Topeka Ave.; blagajnik John Hribernik, 606 Washington St. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 6. uri zvečer pri tajniku društva.

No. 41 lodge "Trail Blazers", Denver, Colo. — Pres. Joseph Shaball, 4525 Grant St.; Secy. John Trontel, 4937 Pearl St.; Treas. George J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo. — Meetings are being held every third Monday of the month.

No. 42. lodge Cleveland Broadcasters, Cleveland, Ohio. — President Michael Bambic, Jr., 6003 St. Clair Ave.; Secy & Treas. Caroline Ausec, 1141 E. 60th St. Meetings held every second Wednesday of the month, at Slovenian National Home, Room 4, Old Bldg.

Štev. 43. dr. Združeni Slovenci, Waukegan, Ill. — Predsednik Lawrence Musich, 1039 Prescott St., N. Chicago; tajnik in blagajnik John Herauer, 930 Adams St., Waukegan, Ill. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo ob eni uri popoldne v šolski dvorani.

Štev. 44. dr. Coloradska roža, Walsenburg, Colo. — Predsednik Ignac Urbančič; tajnik in blagajnik Frank M. Tomšič, Box 952; dr. zdravnik Dr. J. F. Baca. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri sobratu tajniku.

Opomba:—Za slučaj, da je v Imeniku kak naslov ali ime, ali kaj drugega napačno, blagovolji naj se naznani upravi Amer. Slov., da se to popravi.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA "SLOVENSKA EDINOST", ZSZ. Diamondville, Wyo.

Vsem članom društva "Slovenska Edinost" št. 38, ZSZ. v Diamondville, Wyo., se naznaja, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje društvene seje, ki bo dne 5. oktobra. Ker se je dosedanj tajnik preselil, se mora na tej seji izvoliti novi odbor. Začasno sem sedaj jaz prevzela tajništvo.

Ob enem se prosim vse člane, da pravočasno pošljejo svoj asessment na spodnji naslov. S pozdravom.

Jennie Supan, časna taj.
Box 104, Frontier, Wyo.

PRI DRUŠTVU SV. CIRILA IN METODA JE ZABAVNO

Chicago, Ill.

Zadnja seja, katere se je vršila dne 10. septembra, je bila nad vse živahna; imeli smo skupno sejo z mladinskim oddelkom. Jako zanimivo je bilo gledati, kako se mladina zanimajo za društveno življenje. Igrali so tudi neke igre pri kateri je vsak član dobil nagrado. Kakšna igra je to bila, ne vem, vendar sem pa spoznal za obrazov otrok, da so isto nad vse iz sreča življali.

Po seji so nam pa vsem naš predsednik Leo Jurjovec in tajnik Frank Primozich dali zelo okusne "sandwitche" ter tudi za mokroto so nam preskrbeli tako, da smo imeli ta večer zelo dobre čase. Nekoga sem pa pogrešal, namreč onega zadovoljnega člana, katerega dopis sem bral zadnji teden. Gotovo mi je objubil, da se bo seje vdeležil, a zaman sem ga čakal. Mislim sem si, ako bi bili vsi drugi člani tako pozabljivi, kakor naš zadovoljni član, potem bi bilo za odbor preveč dela, ker bi morali celo mi jedit in mokroto sami zavžeti. Upam, da bo naš zadovoljni član bolj skrben za prihodnjo sejo, saj več, da za-

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer.

Uradni telefon: Canal 4918
Residenčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGU CELI DAN V URADU.

meeting from now on someone will get a cash prize and only those present at the meeting will be entitled to that prize, there is no doubt in my mind that our meetings from now on will be packed to full capacity and in the mean time do not forget to bring in some new members.

We also had a very good time at our last meeting, our supervisors donated for all of us some very delicious sandwiches which we surely did enjoy it, one thing is sure my dear members and that is that our meetings are getting more and more interesting every meeting. Now make your business and attend every one, tell your neighbor how interesting our meetings are, talk to the parents the benefits a juvenile member is entitled and I am sure that you will be able to bring in some new member.

Best regards to all.
Leo Jurjovec, Jr., Pres.

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41 W.S.A.

Denver, Colo.

To our loyal members, friends and boosters: We have a surprise in store for you and we happily announce to you that the long talked and discussed Minstrel Show of the Trail Blazers will be presented on Sunday afternoon and evening, Oct. 26. The afternoon performance will begin at 2 p. m., and the evening performance will start at 7:45 p. m. sharp, after which there will be dancing until the cows come home.

Popular prices will be charged. Children, under 16 years of age, will be admitted for 10 cents in the afternoon. Adults 50 cents. For the evening show children under 16, 25 cents. Adults 50 cents. A limited amount of reserved seats will be on sale on the night of the performance.

This Minstrel Show is one of the largest undertakings we have attempted since the organization of our lodge, and the members are all working heart and soul to make this a success.

CHICAGO YOUNGSTERS LODGE NO. 2.

Chicago, Ill.

I am very happy to state that our last meeting was very well attended, at that meeting reports were given to the secretary of the number of tickets each member sold, following the report prizes were given out to the four members that sold the highest number of tickets, the first prize went to Miss Mollie Mlakar, she sold 105 tickets, 2nd prize went to Leo Jurjovec, Jr. he sold 100 tickets, 3rd prize went to Miss Frances Primozich, she sold 66 tickets and the 4th prize went to Frank Jurjovec, he sold 50 tickets, all the prizes were donated by our supervisors Mr. Leo Jurjovec Sr. and Mr. Frank Primozich. I also want to thank all other members who helped our treasury by selling the tickets.

Now my dear members, in order to make all our future meetings interesting, our supervisors told me that at each

Our Young ZSZ.

CHICAGO YOUNGSTERS LODGE NO. 2.

Chicago, Ill.

I am very happy to state that our last meeting was very well attended, at that meeting reports were given to the secretary of the number of tickets each member sold, following the report prizes were given out to the four members that sold the highest number of tickets, the first prize went to Miss Mollie Mlakar, she sold 105 tickets, 2nd prize went to Leo Jurjovec, Jr. he sold 100 tickets, 3rd prize went to Miss Frances Primozich, she sold 66 tickets and the 4th prize went to Frank Jurjovec, he sold 50 tickets, all the prizes were donated by our supervisors Mr. Leo Jurjovec Sr. and Mr. Frank Primozich. I also want to thank all other members who helped our treasury by selling the tickets.

Now my dear members, in order to make all our future meetings interesting, our supervisors told me that at each

If you want to see those old-time dardies singing and crooning their songs and melodies, hear the end-men with their jokes and get a laugh-a-minute with the crowd, be sure and attend. Get your tickets from any member of the Trail Blazers Lodge.

A cast of 25 is working very hard, and George Miroslavich, the director-in-chief, is putting in night and day to put this show over in good style, and you know what George can do, when he is behind a thing; and with the wonderful co-operation he is getting from the rest of the members, it is sure to be a success. If you don't get a laugh we advise you to see a doctor.

George says—"Joe, where was yo' all, las night?"
Joe replies—"Why, at five points."

George—"What fo'?"
Joe—"Didn't yo' all know I se getting pointers fo' the Trail Blazers' Minstrel Show?"
George—"Hot stuff?"
Joe—"Hot stuff, and how. Yo' just wait till I se gets on dat stage."

Joe—"I se gonna sing till I se can sing no mo', I se can joke no mo', yo' jes watch me. I se de hottest thing in town an' I se only one of de boys, de rest of dem is so hot de're burnin' up."

This Minstrel Show is becoming so popular among the pinochle leagues that they are beginning to use the negro dialect in melding and bidding, and whenever a show interferes with pinochle, it's some show.

Oh, yes, don't forget folks, there are lady members and the writers know, it will be worth the admission price to see these ladies in black face.

Watch this column closely as the writers will keep you posted on all the interesting events that will take place while the show is in the making.

The Mohogany Boys.

CARNIVAL

Denver, Colo.

The management of the Winn Brothers Shows agreed to pay to the United Comrades, Juvenile Branch No. 1, ZSZ, 10% of the entire receipts taken in at the Carnival, which has started last Tuesday and will last until next Monday, September 22nd, at the cor. of 46th & Washington Streets, therefore we wish to extend our invitation to each and every member of this community and particularly to all members of St. Martin's lodge No. 1, Queen of the Holy Rosary lodge No. 7 and Trail Blazers lodge No. 41, ZSZ, to support and boost for the success of said Carnival, as the bigger the receipts the more profit will go to the treasury of said Juvenile Branch.

We ask you for your support and beg to remain,
Juvenile Supervisors of said 3 lodges.

CARD OF THANKS

Denver, Colo.

We want to express our sincere appreciation to our many friends, especially to the Trail Blazers Lodge No. 41 W.S.A. for all the kindness and sympathy extended us at the time of illness and death of my beloved son and brother. Also our deepest thanks for the beautiful floral tributes and to

acknowledge with sincere thanks to all that visited my son and brother during the time of illness spent in hospital. I take this opportunity to thank and express my sincere appreciation to your President Mr. Joseph Sheball, for he was a frequent visitor and also with us when the end came, and was ever ready and willing to help or do anything that might have to be done. We also thank Mr. Anton Jersin for his comforting words and all errands and good deeds he has done during our sorrow; likewise Treas. George Miroslavich who attended the funeral and has said and done such wonderful deeds during our sorrow. And likewise, we wish to thank all members of the Trail Blazers Lodge, who have shown to us all that you are a wonderful body of brothers and sisters. We only hope that by others reading and having of all the goods that this lodge does, it will inspire more of you people that do not belong to this wonderful organization to join them and work in harmony with them all, as not only Trail Blazers Lodge does wonderful work; we believe all branches of W.S.A. do their deeds in splendid form, when one is in need of help.

Again thanking you all for all you have done towards my beloved son and brother Wm. Lessar and for the consoling words during our sorrow.

Mary Lessar, mother; Louis & Anton Lessar, brothers; Mary Kvas and Mollie Lessar, sisters

V DOMOVINO

Ako ste to jesen namenjeni v staro domovino, ste vabljeni, da se pridružite svojim rojakom, ki bodo odpotovali iz New Yorka

v sredo, 1. oktobra t. l.

z znanim angleškim brzoparnikom

AQUITANIA

Kakor na drugih skupnih potovanjih te linije, se Vam nudijo tudi ob tej priliki razne ugodnosti.

Ako hočete hitro in udobno potovati v družbi svojih rojakov prigrisite se takoj na

LEO ZAKRAJŠEK
- of -
MIDTOWN BANK OF NEW YORK
330-9th Ave., New York, N.Y.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad:
2123-25 South 52nd Ave.,
CICERO, ILL.
(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol., 1 do 5 pop., in 6:30 do 9 ure zvečer.
—Ob sredah od 9 do 12 popoldne.
(47)

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet prideljemo na dom polkličite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.
FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street,
Chicago, Ill.
Tel. Canal 7172-7173

acknowledge with sincere thanks to all that visited my son and brother during the time of illness spent in hospital. I take this opportunity to thank and express my sincere appreciation to your President Mr. Joseph Sheball, for he was a frequent visitor and also with us when the end came, and was ever ready and willing to help or do anything that might have to be done. We also thank Mr. Anton Jersin for his comforting words and all errands and good deeds he has done during our sorrow; likewise Treas. George Miroslavich who attended the funeral and has said and done such wonderful deeds during our sorrow. And likewise, we wish to thank all members of the Trail Blazers Lodge, who have shown to us all that you are a wonderful body of brothers and sisters. We only hope that by others reading and having of all the goods that this lodge does, it will inspire more of you people that do not belong to this wonderful organization to join them and work in harmony with them all, as not only Trail Blazers Lodge does wonderful work; we believe all branches of W.S.A. do their deeds in splendid form, when one is in need of help.

Again thanking you all for all you have done towards my beloved son and brother Wm. Lessar and for the consoling words during our sorrow.

Mary Lessar, mother; Louis & Anton Lessar, brothers; Mary Kvas and Mollie Lessar, sisters

V DOMOVINO

Ako ste to jesen namenjeni v staro domovino, ste vabljeni, da se pridružite svojim rojakom, ki bodo odpotovali iz New Yorka

v sredo, 1. oktobra t. l.

z znanim angleškim brzoparnikom

AQUITANIA

Kakor na drugih skupnih potovanjih te linije, se Vam nudijo tudi ob tej priliki razne ugodnosti.

Ako hočete hitro in udobno potovati v družbi svojih rojakov prigrisite se takoj na

LEO ZAKRAJŠEK
- of -
MIDTOWN BANK OF NEW YORK
330-9th Ave., New York, N.Y.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad:
2123-25 South 52nd Ave.,
CICERO, ILL.
(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol., 1 do 5 pop., in 6:30 do 9 ure zvečer.
—Ob sredah od 9 do 12 popoldne.
(47)

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet prideljemo na dom polkličite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.
FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street,
Chicago, Ill.
Tel. Canal 7172-7173

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

"Kje je tisti človek ki je bil tukaj privezan, Billy," sem ga vprašal.

"Ne vem, gospod Thomas," je odgovoril. "Na polovici pota, kamor je bil namenjen, bi rekel, če bi meril po hitrosti, s katero je odšel, ko sem mu pomagal na konja."

"Na konja si mu tudi pomagal, bedak? Kako dolgo je tega?"

"Kako dolgo? No, mogoče ena ura, mogoče dve. Ne znam računati časa, ta računa po svoje kakor krčmar, ne da bi jaz kaj mogel za to. Ej, kako je zdirjal in zabadal tiste dolge ostroge konju kar med rebra! Saj ni čuda, revež je bil ves divji, in še govoriti ni mogel, meketal je kot ovca, razbojnik se ga napadli, na glavni cesti in pri belem dnevu. Billy pa ga je odrezal, mu ujel konja in ga posadil nanj in dobil ta srebrnjak za svoje dobro delo. Ej, kako je bil vesel, da je mogel odot! Kako je dirjal!"

"Da veš, večji tepec si, kakor sem mislil, Billy," sem rekel ves razjarjen. "Tisti človek me je hotel umoriti; premagal sem ga in ga privezal, ti si ga pa šel izpustit."

"Umoriti te je hotel! Ti si ga privezal! Zakaj nisi toliko časa počakal, da bi bil jaz prišel zraven; obadva bi ga vlekla v mesto. To bi bilo imenitno! Praviš, da sem tepec — če bi ti našel človeka, vsega krvavega in ranjenega in k drevesu privezanega, ki ne more govoriti, mar ga ti ne bi bil odvezal ali odrezal? No, kaj hočemo, ni ga več, samo tole je ostalo od njega" in je vrgel denar v zrak.

Spoznal sem, da je bilo nekaj pametnega v Billyjevih besedah; jaz sem bil naredil pogreško; zavoljo tega sem krenil brez vsake nadaljne besede naprej, ne naravnost proti domu, ampak po poti naprej, ki drži proti gričevju v vinogradi. Hotel sem nekoliko časa mirno premišljevat o vsem, kar se je bilo dogodilo med menoj, Lilijo in njenim očetom. To gričevje je poraščeno z goščavo, po kateri rastejo visoki hrasti do kakih dvesto korakov od hiše, v kateri pišem te vrstice; skozi goščavo drže steze, katere je dala moja mati narediti, ki se je rada tam izprehajala. Ena teh stez gre ob vznožju griča vzdolj prijazne reke Waveney, druga pa kakih sto čevljev višje zgoraj blizu obronka; ali bolj natančno povedano, steza je samo ena in ima obliko postrani ležeče velike črke O; zaokrožena konca črke kažeta, kako se steza obrača na ponožju griča.

Krenil sem po stezi na onem koncu, ki je najbolj oddaljen od hiše, in stopal po oni njeni polovici, ki pelje ob bregu reke, tako da sem imel vodo na eni strani, na drugi pa goščavo. Stopal sem po tej spodnji stezi in upiral oči v tla zatopljen v globoko premišljevanje; mislil sem na Lilijo, na žalostno ločitev od nje in jezo njenega očeta. Ko sem tako ves zamišljen stopal naprej, sem zagledal nekaj belega v travi, sunil sem tisto z mečem v stran, ne da bi se pobrigal, kaj da je. Oblika in zunanost te stvari mi je pa ostala v spominu; ko sem dospel kakih tri sto korakov naprej in sem se bližal bliž, sem se zopet spomnil na tisto mehko, belo reč v travi in zazdelo se mi je, da mi je znana. Od te stvari so misli prešle na Španceve meč, s katerim sem jo bil vrgel v stran, in od meča na moža samega. Kaj je imel opraviti v naših krajih? Gotovo nič dobrega. In zakaj je bil

gledal, kakor da bi se me bal, in me je napa-del, ko je izvedel moje ime?

Obstal sem in pogledal po tleh. Tedaj sem uzrl odtise stopinj v mehkem, vlažnem pesku na stezi. Eden odtisek je bil moje matere. Med tisoč drugimi bi ga bil spoznal in prisegel, da je njen, kajti nobena ženska ni imela v teh krajih tako nežnih nog. Prav blizu njenih stopinj in kakor da bi sledile njenim, so bili odtiski druge noge, o katerih sem izprva mislil, da morajo tudi biti ženski, ker so bili tako ozki. Naenkrat pa sem spoznal, da to ni mogoče zavoljo njihove dolžine, še bolj pa zavoljo tega, ker niso bili čevlji, ki so jih naredili, prav nič podobni meni znanim, ker so bili ob nartu jako visoki in ob prstih močno prispričeni. Kar naenkrat sem se spomnil, da je ta tuji Španec nosil take čevlje, ker sem jih ogledoval, ko sem govoril z njim; videl sem tudi, da so njegove noge sledile materinim in so na nekaterih mestih naredile odtiske po pesku in izbrisale njene. Tedaj sem se tudi zavedel, kaj je bila tista bela reč, katero sem sunil proč. Bila je čepica moje matere, katero sem spoznal, a zopet ne poznal, ker sem jo vedno videl na njeni glavi. Kakor bi trenil, sem se zavedel vsega tega, s spoznanjem pa me je obšla silna groza. Zakaj je bil ta človek sledil materi in zakaj je njena čepica ležala tam na tleh?

Obrnil sem se in stekel kakor jelen proti kraju, kjer sem mbil videl čipke. Odtiski stopinj so se videli vso pot. Resnica, čepica je bila njena in bila je strgana, kakor da bi jo bila raztrgala surova roka. Kje pa je bil ona?

Z utripajočim srcem sem se še enkrat sklonil, da bi si natančneje ogledal stopinje. Tukaj so bile pomešane med seboj, kakor da bi obadva stala drug blizu drugega in se premikala zdaj na eno stran zdaj na drugo, kakor da bi se bil vršil kak boj. Pogledal sem po stezi naprej; nobenih več ni bilo. Tekal sem naokoli kakor pes slednik, sedaj ob reki, sedaj v breg. Tu so se iznova pokazali odtiski, ene so naredile noge. ki so sledile. Sled se je nadaljevala dobrih petdeset korakov v breg, se izgubljala v močni travi, a se je spet prikazala v pesku ali ilovici in je vodila do debla velikega hrasta; tukaj so se zopet pomnešale, kajti tukaj je zasledujoči dohitel zasledovanega.

Ves obupan, kakor človek, ki se mu sanja — sedaj sem namreč uganil vse in silen strah me je obšel — sem se oziral sempatja, dokler nisem končno našel še več stopinj; bile so Špančeve. Ti odtiski pa so bili bolj globoki, kakor da bi bil človek, ki jih je vtisnil, nosil težko breme. Sledil sem jim; najprvo so potekali po griču nizdol proti reki, nato pa so krenili v stran proti kraju, kjer je bila goščava posebno gosta. V največji gošči so bile veje, ki so baš poganjale liste, namoljene in pognjene, kakor da bi nekaj skrivale pod seboj. Potegnul sem jih v stran in pred menoj je ležal blede obraz mrtve matere.

(Dalje prih.)

Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivosti in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

TRI NOVE VICTOR PLOŠČE

23022—Na planincih solnce sije, Bleda luna, moški kvartet Jadran .....75c (Dve priljubljene narodni pesmi, katere vsakdo rad čuje, zlasti ako jih zapoje dober zbor, kakor je kvartet Jadran.)

23023—Lepa Francka, polka, Oj dekcle, kaj tajiš, valček, harmonika in banjo.....75c (Na tej plošči igrata Barbič in Miklavc prave slovenske melodije. Prepričajte se sami in naročite to ploščo.)

23024—Ljubezniv valček, Bela Ljubljana polka, harmonika in banjo .....75c (Harmonika in banjo postaja vedno bolj popularna godba, in tudi gori navedena plošča ugaja.)

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE.

- 78198—Sladke vijolice, valček — Poročna polka, orkester.....75
79483—Nagajivka, mazurka — Coklarji, samarijanka, orkester.....75
79484—Korajža velja, polka — Vesela Gorenjka, polka, orkester.....75
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova stara pesem, moški kvartet.....75
80184—Radi kotla v keho—Raubar na gauge, moški kvartet.....75
80331—Zgubljena pesem, polka — Jolietka Slovenka, polka, Dajčman.....75
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavlja, Adrija.....75
80334—France, polka — Godni zvon, trumplan, Dajčman godba.....75
80481—Dojg, dolg fant, polka — Senčica, polka, orkester.....75
80482—Nocoj je linstna noč — Njega ni, petje z orkestrom.....75
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.....75
80527—Na Dolenskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.....75
81250—Mlatiči — Še ena, poje kvartet Adrije.....75
81413—Študentovska, prizor v krčmi—Zeleni Jurji, pri s petjem Adrije.....75
81414—Domače veselje, veseli prizor s pet.—Vesela polka, har. in kitare.....75
81454—Ob trgatvi, 1. in 2. del. Prizor s pet. in godbo.....75
81455—Holzhacker korčnica, — Kranjska korčnica, trio, citre.....75
81204—Carlotta, šotič — Na bregu, valček, kvintet s harmoniko.....75
81519—Kranjski spomini, ländler, — Emilka, polka.....75c
81520—Na pustni terek — Vojakiš nabor, vesela slika s harmoniko.....75
81713—Milka moja, valček — Vipavska polka, harmonika, Hoyer trio.....75
68923—Zenitovanje, 1. in 2. del, petje Adrije.....125

- V-1—Resnično petje kanarčka, Godba, spremljana s petjem slavčkov in kanarčkov.....75
V-3—La Palma — O sole mio, vijolina z orkest. in zvižganje.....75
V-5—Neapolitanske noči — Ljubinski valček, veneški orkester.....75
V-15—Godni koncert, 1. in 2. del, petje slavčkov.....75
V-23000—Hruškovo drevo, štajeriš, — Stari pečar, valček, harm. Ahačić.....75
V-23001—Ljubljanski valček, — Poskočna polka, igra Hoyer trio.....75
V-23002—Terezinka, pevski zbor — Lepa Jozefa, valček, Hoyer trio.....75
V-23004—Jolietke dedice, polka, — Lovca, mazurka, Dajčman-Perush.....75
V-23003—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije.....75
V-23005—Za velikončno nedeljo, 1. in 2. del, oetje Adrije.....75
23006—Kmet in purgar — O polonci na sred vasi, Adria in Dajčman brata.....75
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hojer trio in zbor.....75
23008—Pod dvojnimi orlom — Dunaj ostane Dunaj, citre trio.....75
23009—Tone s hriba Trumplan — Koroska korčnica, Dajčman brata.....75
23010—Dva gorenjska slavka — Spomin na Bled, ženski dues s sprem.....75
23011—Pozdrav od doma — Zbirka valčkov, slovenski orkester.....75
23012—To je nemogoče, dvakoračen ples — Tajna ljubezen, valček, ork.....75
23013—Kar imam, to ti dam, polka — Vesela dekleta, valček, Hoyer trio.....75
23014—Po gorah je tje — Megla v Jerzu, moški kvartet Jadran.....75
23015—Flahauer Štajeriš — Prav vesela, polk, Olbrigo trio na citre.....75
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adrija in Hojer.....75
23017—Po valovih, valček — Ne pozabi me, polka, Hojer trio.....75
23018—Krasna Marička, šotič — V divni dolini, ländler, orkester.....75
beni orkester.....75
Peruš.....75

- 23020—Ples v skednju, 1. in II. del, Adrija in Hojer trio.....75
23021—Novomeški purgarji, korč. — Trboveljska polka, igra Hojer trio.....125
59085—Na sveto noč, 1. in 2. del.....125
73000—Vandrovce, smešni prizor s harmoniko in kitaro, Cigani, mešani zbor, petje, Adrija.....125
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija, Hojer.....125
73002—Botrinja—Kadar imajo vsi Jožefi god, Adrija in Hoyer trio.....125

NABOŽNE PLOŠČE.

- 5275—Vstajenje, Velika noč, pevski zbor Adrija.....125
5276—Slovesne litanije Matere božje, Šmarnice, pevski zbor Adrija.....125
5277—Nova maša, Poroka v cerkvi, pevski zbor Adrija.....125
5319—Našim najdražjim, Momento, mori, petje Adrija.....125
5320—Slov. polnočnica, 1. in 2. del, Adrija.....125
5321—Pri božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, petje Adrija.....125
23019—Štirjanček, valček — Korajžni fantje, polka, Dajčman.....75
68924—Romanje k Materi božji, 1. in 2. del, petje Adrija.....125
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del, petje Adrija.....125

SLOVENSKE PIANO ROLE

- WF 7780—Hej Slovani \$1.00
WF 6725—Kaj ne bila bi vesela 1.00
WF 8994—Moj očka so mi rekli 1.00
WF 9214—Kje je moja ljubica, valček.....1.00
WF 9282—Ljubecišpev 1.00
WF 9386—Mati zakliče 1.00
F 7239—Miramare 75
WF 6716—Mladi vojaki 1.00
F 7238—Na jadranski obali 75
F 7232—Ohajska krasotica 75
F 6730—Oj Hrvati, oj junaci 75
WF 9374—Pojmo na štajersko 1.00
WF 9283—Pomlad 1.00
WF 7781—Pomladni dihi 1.00
WF 7233—Pozdrav 1.00
WF 9330—Rože je na vrtu plela 1.00
WF 9389—Oj sijaj sijaj solnce 1.00
F 8728—Sladke vijolice, valček 75
F 9213—Slovenski poročni ples 75
WF 8143—Spavaj, spavaj Milka moja 1.00
WF 9272—V davnih starih časih 1.00
F 6729—Vzemi me seboj 75
WF 6727—Bleški valovčki 1.00
WF 7895—Kje so moje rožice? 1.00
WF 7690—U boj 1.00
F 8749—Za jedan časak 75

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč ali rol, je poslati za vsako ploščo ali rolo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. Blagovolite torej poslati denar naprej, da si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Bo še več naivnih.

"Kako zelo so še nekateri ljudje naivni. In še bolj naivni bi bili oni, ki bi jim verjeli vse, kar pripovedujejo." Tako piše dopisnik iz Ljubljane v št. 177 Prosvete, ko poroča nekaj o "rešitvi delavskega vprašanja po mnenju patrov".

Pritrdim dopisniku, ko pravi, da je delavsko vprašanje in problem delavske borbe eden izmed najbolj perečih problemov sedanosti. "O tem nihče ne dvomi," meni, "niti najmanjše jaz." Pravi pa dalje: "Prav tako ne dvomimo, da — nihče ne da nam odrešenja, ni carji, ni kralji, niti bog — Osvoboženje iz trpljenja je delo naših lastnih rok."

Vsaj v posameznem je pa pri tem dvom zelo na mestu, in precej naivnosti je tudi v tem, ako kdo pričakuje rešitev problema med delavstvom in kapitalom le v tem.

Dopisnik hoče najti naivnost v nekem odstavku iz Zakrajškov brošure "Izseljencem na pot". Nikakor ne gre za izraz, kakršnen je v imenovanju brošuri. O sv. maši lahko kdo pozabavlja, ako mu je to drago. P. Zakrajšek je hotel opozoriti na na pravičnost pri rešitvi delavskega problema. Ali res misli dopisnik, da bi se delavski problem mogel rešiti brez pravičnosti? Zelo naiven bi moral biti, veliko bolj, kakor morda kak "patri". Ako kdaj delavstvo prevzame ves kapital v svoje območje, ali bo potem morda kapital nehal biti? Kako bo delavstvo s tem kapitalom postopalo? Ali ne govorimo že zdaj povsem opravičeno o državnem, torej nekako delavskem ali proletarskem kapitalizmu v Rusiji? Ali dobi tam delavec od tega proletarskega kapitala, kar mu gre?

In kako postopa ta proletarski kapital, oziroma že pravcati kapitalizem napram drugim slojem? Vrlo in prav pomilovalno naiven bi moral biti, kdor bi pričakoval rešitev delavskega problema brez pravičnosti. Odkod pa naj pravičnost pride, naj bo potem kapital v rokah posameznikov, kapitalistov, kakor zdaj še večinoma, ali pa v rokah delavstva samega, kakor se vsaj za bodočnost pričakuje, in je v Rusiji nekako že zdaj?

Pravičnost mora izvirati le iz moralnih načel, in ta načela imajo podlago edinole v idealističnem naziranju. Materialistično naziranje govori sicer o etiki pri problemu, lahko govori žakelj tudi o morali, ampak materialistična etika je stavba brez podlage, žakelj brez dna, in se zgrudi, kadar naj bi se uveljavila v praksi. Iz Rusije prihajajo vesti, da so nekí delavei naravnost — sužnji, in to pri dejstvu, da je kapital prešel baje v proletarske, delavske roke.

Zakrajškov izraz o maši je le izraz, in lahko kdo viha nad njim svoj nos in imenuje to naivno, ampak v bistvu je v tem označena podlaga pravičnosti, in če dopisnik poudari "delo naših lastnih rok" pri problemu, pa smeši podlago tega dela na temelju pravičnosti, je taka njegova rešitev problema še pod vsako naivnostjo. Marsikaj se pri reševanju delavskega problema poda vrlo lepo, ampak se zgrudi, ko naj se prenese v prakso, drugo se zdi naivno, smešno, v tem slučaju opozoritev v brošuri na — mašo, ampak vsebuje v sebi in v bistvu edino trdno podlago rešitve tega problema. Ako kdo noče tega temelja pri zidavi, naj pa zida v zrak ali na pesek, prej ali slej bo njegova

stavba v razvalinah.

Ločiti je treba.

Ako ima kako stremljenje n. pr. komunistična ideja, tudi kakke dobre pridobitve, še ni kakor ne sledi, da je stremljenje kot tako morda dobro. Reformacija poznamo tudi Slovenci. Obhaja se letos štiristoletnica tega pojava. Najdem sledečo sodbo: "Augsburška konfesija ni bil navaden verski akt, ampak pričetek svobodnega človeškega mišljenja, kateremu je pretila nevarnost zaslužjenja v oblasti rimske dogme. Največja kulturna pridobitev tega verskega boja je bil princip, da vsaka hiša in vsaka rodbina dobi pod svojo streho Sveto pismo v domačem jeziku. Najnesnejši vzročni zvezi s pridobitvijo pa je bilo stremjenje tedanjih reformatorov, da dvignejo preprosto ljudsko govoricico do veljave pismenega jezika. Tako nam bo razumljivo zgodovinsko dejstvo, da spadajo v to dobo rojstva leta književnih jezikov dvanajst nemščine kakor tudi najnešnje slovenščine. Truba njegovi tovariši so nam napisali prve slovenske knjige, za kulturni napredek slovenskih dežel vneti vodilni pa so nam ustanovili v Ljubljani prvo tiskarsko podjetje."

Recimo, da je tako, in je bilo pred 400 leti ob tem polju rojstveno leto tudi slovenskega jezika. To bi se moralo reformatorji zapisati v zaslugo. Vse druge če pa je glede reformacije take. Kam so reformatorji šli, ko so baje usli "novarstvo zaslužjenja v oblasti rimske dogme," vidimo vrlo jasno prav pri nas tu v Ameriki. Vsakem vogalu je drugo stremjenje, ker pač — brez rimske veseli, da so bili pred to "svobodno" obvarovani, ker bi se vzdržali, kakor so se, ko bi bili zadržali tudi v verske boje.

Književni prepored je druga zadeva, in ne gre, da se oboje postavlja na eno in isto stopnjo. Svobodnega mišljenja, to je preiskavanja in iskanja resnice, ne zavira nobena rimska dogma; malo in nič ne pomaga in hasne tako svobodno mišljenje, ako ne pride do objektivne resnice. Zato

— Madrid, Španija. — Kao so v Ameriki že davno poznali, je zdaj v tem mestu največja senzacija. V nekem kajšnjem kino gledališču je zdaj na programu nekaj tihih seveda, ki se je kazal v ameriki pred desetimi leti.

POZOR!

Najuspešneje zdravila na svetu izdeluje ALPEN TINKTURO zoper izpadanju in za rast las od katere preneha lasje odpadati in v kratkem času krasno izrastejo ako so še korenine na glavi. BRUSLIN TINKTURO zoper sive lasi od katere vsa stara stanje lasje v par dneh popolnoma obnovi. FLUIDUM zoper naturni kakor v mladosti. FLUIDUM per REUMATIZEM in tranje. Kosteh ozdravi to bolezen zoper 8-letnih dne. ELZA žauba ozdravi krasnem času. Najuspešneje zdravilo zoper mozulce, lisaje, solnate srbečo kožo in prahute na glavi. Spešno zdravilo zoper kurje oči, dovce, potne noge in debelo kožo nogah. Imam še dosti drugih zdravil, kdor bi rabil moja zdravila brez uspeha mu dvojno povrnem denar. Pišite po brezplačni cenik. Moj ja zdravila za Ameriko so v Washingtonu registrirane in za Canada so registrirane v Ottawa, Ont. Canada.

JAKOB WAHČIČ, 1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.